

Lausunto / Siilinjärven pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittäminen

Siilinjärven kunnassa on valmisteilla pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien päivittäminen. Kunnan alueella sijaitseville pohjavesialueille on laadittu suojelusuunnitelmat maakunnallisessa hankkeessa vuosina 2009–2011. Vuoden 2012 jälkeen pohjavesialueille on tehty geologisia rakennetutkimuksia ja pohjavesialueiden rajaukset ja luokitukset on tarkistettu.

Pohjois-Savon vesienhoidon toimenpideohjelmassa vuosille 2022–2027 kolme Siilinjärven pohjavesialuetta on määritelty riskialueeksi. Myös pohjavesiä koskeva lainsäädäntö on muuttunut, joten pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien saattaminen ajan tasalle on tärkeää ja ajankohtaista.

Pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien valmistelua on tehty yhteishankkeena Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys ry:n, Pohjois-Savon ELY-keskuksen ja Siilinjärven kunnan kanssa. Savo-Karjalan Vesiensuojeluyhdistys on laatinut suunnitelmista luonnokset. Luonnokset on valmisteltu kaikkia pohjavesialueita koskevasta yleisestä osiosta sekä pohjavesialuekohtaisista suunnitelmista. Suojelusuunnitelmien hyväksymisestä päättää Siilinjärven kunnanvaltuusto.

Siilinjärven viranomaislautakunta on pyytänyt pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien luonnoksista lausuntoa Kuopion ympäristönsuojeluviranomaiselta huomioiden erityisesti Harjamäki-Käärmelahden pohjavesialueen. Lausunto on pyydetty antamaan 28.5.2024 mennessä ja toimittamaan sähköisesti osoitteella ymparistonsuojelu@siilinjarvi.fi. Lausunnon antamiselle on pyydetty ja saatu lisäaikaa 15.6.2024 saakka. Suunnitelmien viranomaisversiot ovat lausuntopyynnön liitteenä ja julkiset versiot ovat nähtävissä kunnan kuulutuksissa sivulla www.siilinjarvi.fi -> Päätöksenteko -> Kuulutukset

Lausunto:

Kuopion kaupunki
Alueellinen ympäristönsuojelu
Tanja Ahonen

Asianro 4164/11.00.01/2024

20.06.2024

Kuopion alueelliset ympäristönsuojelupalvelut on tutustunut Siilinjärven pohjavesialueiden suojelusuunnitelmien luonnoksiin erityisesti Harjamäki-Käärmelahden pohjavesialueen osalta. Pyydämme huomioimaan, etteivät kaikki suunnitelmien viranomaisversiossa esitetyt tiedot ole julkista tietoa, joten välttämättä kaikki lausunnossa esitetyt asiat eivät ole julkista tietoa.

Harjamäki- Käärmelahden (0847651) 1E-luokan pohjavesialueen pääsijaintikunta on Kuopio. Pohjaveden virtaussuunta pohjavesialueella on Kuopioon päin. Kuopion kaupungin puolella olevaan vedenottamoon kohdistuvaa riskiä ei saa aiheutua. Siilinjärven kunnan tulee huomioida erityisen tarkasti kunnan rajat ylittävät pohjavesialueet, että haitat ja riskit eivät siirry Kuopion kaupungin puolella olevalle pohjavesialueelle.

Siilinjärven kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelma koskee vain Siilinjärven kunnan puolella olevia osia pohjavesialueesta. Kuopion kaupungin puolella olevalla pohjavesialueen Harjamäki- Käärmelahti osalla on voimassa Kuopion kaupungin määräykset ja pohjavesien suojelusuunnitelma.

Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä määrätään kiinteistökohtaisista jätevesijärjestelmistä, että pohjavesialueilla vesikäymäläjätevedet on johdettava umpisäiliöön. Muut talousjätevedet on johdettava kaksiosaisen saostussäiliön kautta maasuodattamoon tai käsiteltävä muulla siihen puhdistusteholtaan rinnastettavalla menetelmällä. Vaihtoehtoisesti kaikki jätevedet voidaan käsitellä tiiviissä rakenteessa ohjeellisen puhdistustason mukaisesti, minkä jälkeen puhdistetut jätevedet on johdettava alueen ulkopuolelle. Lievennyksenä on, että kantovedellisten saunojen jätevedet voidaan johtaa imeytyskaivon tai yksiosaisen saostussäiliön kautta maaperään.

Harjamäki-Käärmelahti pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa olevat kirjaukset ovat nyt samansuuntaiset Kuopion ympäristönsuojelumääräyksiin nähden. Mikäli Siilinjärven ympäristönsuojelumääräykset eivät tule voimaan esitetyssä muodossaan, Kuopion kaupungin alueelliset ympäristönsuojelupalvelut toivoo, että suojelusuunnitelmassa olevat kirjaukset pysyvät kuitenkin luonnoksen mukaisena.

Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä oleva vaatimus kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista on tiukempi kuin Siilinjärven kunnan pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaluonnoksessa esitetyt vaatimukset. Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiensä mukaan pohjavesialueilla öljyjä, polttoaineita, nestemäisiä kemikaaleja ja vaarallisia jätteitä ei saa varastoida maanalaisissa säiliöissä. Maanpäällisten säiliöiden on oltava kaksivaippaisia ja ne on varustettava ylitäytön estolaitteilla ja vuodonilmaisujärjestelmillä.

Kuopion kaupunki
Alueellinen ympäristönsuojelu
Tanja Ahonen

Asianro 4164/11.00.01/2024

20.06.2024

Pysyvässä käytössä olevalla tankkauspaikalla polttoainesäiliöiden ja tankkauspaikan alustan on oltava tiivis, niin että mahdolliset vuodot eivät pääse suoraan maaperään. Säiliöiden läheisyydessä tulee olla imeytysainetta ja keräilyvälineitä mahdollisten vuotojen leviämisen estämistä ja vuotojen keräämistä varten.

Lisäksi Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä mainitaan, että maalämpökaivojen porauksessa käytettävää vettä ja porausjätettä ei saa johtaa katu-, puisto- ja vesialueelle eikä hulevesiverkkoon.

Kuopion ympäristönsuojelumääräyksissä olevat rajoitteet pohjavesialueella sijaitsevien peltojen lannoittamisesta ovat Siilinjärven ympäristönsuojelumääräyksissä esitettyjä tiukemmat. Harjamäki-Käärmelahti pohjavesialueen suojelusuunnitelmassa tulisi rajoittaa lannan, virtsan ja puristenesteiden käyttöä yhtä tiukasti kuin Kuopion ympäristönsuojelumääräykset määräävät. Sillä, jos Siilinjärven puolella pohjavesi likaantuu, pohjavesivirtaussuunnan vuoksi haitalliset vaikutukset tulevat Kuopion puolelle, Kuopion puolella olevaan vedenottamoon.

Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä olevat rajoitteet metsätalouden osalta ovat tiukemmat kuin pohjavesialueiden suojelusuunnitelmaluonnoksessa esitetyt. Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräyksiä mukaan pohjavesialueilla ei saa käyttää kemiallisia torjunta-aineita. Lannoituksia, joiden pääasiallisena tarkoituksena on lisätä maaperän typpi- tai fosforipitoisuutta, ei sallita. Käytettävien lannoitteiden tulee olla hidasliukoisissa muodossa.

Maaperän muokkauksissa on pohjavesialueilla käytettävä mahdollisimman kevyttä muokkausmenetelmää, jossa paljastettavan mineraalimaan osuus on korkeintaan 20 % leimikon alasta. Lisäksi pohjavesialueilla ei saa kulottaa eikä niiltä saa poistaa kantoja. Kuopion kaupungin alueelliset ympäristönsuojelupalvelut toteaa, että Harjamäki-Käärmelahden pohjavesialueella kulotus tulisi kieltää koko pohjavesialueella.

Kuopion kaupungin ympäristönsuojelumääräyksissä on määrätty, että uusia ojituksia ei saa tehdä eivätkä kunnostusojitukset saa ulottua kivennäismaakerroksessa alkuperäistä ojasyvyyttä syvemmälle

Pohjavesien havaintoputkien osalta tulee toimenpiteenä esittää kaikkien havaintoputkien lukitsemista ja suojaamista. Lisäksi luvanvaraisten toiminnanharjoittajien tulisi liittyä Harjamäki-Käärmelahti yhteistarkkailuohjelmaan. Velvoite pohjaveden laadun – ja määrän

Kuopion kaupunki
Alueellinen ympäristönsuojelu
Tanja Ahonen

20.06.2024

Asianro 4164/11.00.01/2024

tarkkailuun on määrättävä kaikkiin ympäristösäädösten mukaisiin lupiin,
rekisteröinteihin ja ilmoituksiin.

Tanja Ahonen
Ympäristöjohtaja

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti Kuopion kaupungin asian-
hallintajärjestelmässä. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa
kirjaamosta.

Liitteet

Tiedoksi